

Atizslīdošais skaistums

ALĪNA
KAIJA

JAU KOPŠ SENIEM LAIKIEM TIEK APGALVOTS, KA SKAISTUMS IZGLĀBS PASAULI, TOMĒR TAGAD RODAS SAJŪTA, KA SKAISTUMAM PASAULĒ TIEK ATVĒLĒTS ARVIEN MAZĀK VIETAS. PAR TO LILITAS SARUNA AR MODES ANALĪTIĶI **KONSTANTĪNU BOGOMOLOVU.**

uz eksistenci. Lai cilvēks dzīvo laimīgs savā ķermeņa taisnstūra formā un pat nemēģina sevi pārvērst par kaut ko citu.

Daudzveidība – tas ir labi. Bet šai daudzveidībai taču vajadzētu būt koptai, estētiskai, samērīgai un elegantai.

Cilvēki arvien vairāk un vairāk atslābst, dod priekšroku ērtām un funkcionālām lietām. Protams, joprojām, ejot uz darbu vai cilvēkos, gan sievietes, gan vīrieši parūpējas par savu izskatu, bet lielākoties tas notiek steigā, ja vien darbā nav kādu striktu noteikumu, kas jāievēro. Visbiežāk mūsdienās uz darbu iet džinsos, sporta stila vai T kreklā, ar minimālu meikapu, sporta apavos. Ja redzu uz ielas eleganti safrizētu sievieti ar pilnu grīmu,

Ilgu laiku modē eksistēja noteikti skaistuma ideāli – sejas vaibsti, figūra –, un mēs, reālie cilvēki, visiem spēkiem centāties tos ieviest savā dzīvē. Bet tad tas viss izšķīda pasaules daudzveidībā. Teorētiski tas ir labi – demokrātija –, bet, manuprāt, arī skumji.

Jā, mūsdienās vairs neeksistē vienots skaistuma ideāls vai, kā pieņemts teikt, skaistuma standarts. Mode kļuvusi mazāk direktīva, un cilvēkam vairs nav jāseko kaut kādam ideālam. Pirms 10–15 gadiem stilistu skolās un mācību līdzekļos par sieviešu formu korekciju tika apgalvots: “Ir pieci sieviešu figūru veidi: smilšu pulkstenis, taisnstūris, trapece, bumbieris, ovāls. Piebilstot, ka smilšu pulkstenis ir sieviešu figūras ideāls. Tātad visi pārējie dabas dotie tipi ir neglīti, tāpēc, gribi to vai negribi, jāvirzās uz pulksteni. Šī frāze tagad ir ne tikai vecmodīga – tā skan diktatoriski.

Astoņdesmitajos gados apbrīnoja trapeces, deviņdesmitajos derēja tikai smilšu pulksteņa tipa figūras. Bet tagad visi šie tipi ir vienādi skaisti, neviens nedominē. Tas ir demokrātiski un, manuprāt, ļoti labi.

Ir dažādi cilvēki ar dažādām formām, un visiem ir vienādas tiesības

Ja redzu uz ielas eleganti safrizētu sievieti ar pilnu grīmu, ietinošos smaržu mākonī, korpēs ar papēžiem, man ir skaidrs – viņa dodas uz pasākumu. Bet mana mamma līdz pat 80 gadu vecumam krāsoja lūpas. Viņa bija pieradusi pie skaistuma. Tā bija cita paaudze. ►

ir tiesības būt tādām, kāds viņš vēlas būt. Nevienam ar savu izskatu nav jāizdabā maniem vai kāda cita priekšstatiem par skaisto vai patikamo. No šāda aspekta, manuprāt, šis ir unikāls laiks. Un nevienam arī nav pienākuma izbaudīt savu izskatu.

Te es varētu iebilst – cilvēkam jābūt cilvēkam visās attiecībās. Viņa prioritāte ir spēja risināt savas problēmas, attīstīties, pilnveidoties gan iekšēji, gan ārēji, nevis degradēties un noļauties.

Bet es teikšu – neviens nevienam neko nav parādā. Galvenais, lai cilvēks ar savām darbībām nekaitē apkārtējiem.

Bet kā ar to, ko cilvēks ir parādā pats sev? Civilizācija attīstās no vienkāršā uz sarežģīto, nevis otrādi.

Te man mirkli jāpadomā... Tas, ka man nepatīk skatīties uz kādu neveiklību un nevērību, ir mana problēma, un es ar to tikšu galā. Tas, ka cilvēki ir tik atslābuši, ir viņu izvēle un līdz ar to arī viņu problēma. Vai viņi tiks galā ar šo izvēļu radītām sekām... Vai mēs esam tie, kam par to jāspriež?

ietinušos smaržu mākonī, korpēs ar papēžiem, man ir skaidrs – viņa dodas uz pasākumu. Bet mana mamma līdz pat 80 gadu vecumam krāsoja lūpas. Viņa bija pieradusi pie skaistuma. Tā bija cita paaudze. Filmas *Dieņesta romāns* paaudze vai pat senāka. Tad arī vīrieši rūpējās par ārieni. Mans tēvs sešdesmitajos gados strādāja par inženieri rūpnīcā un nekad neizgāja no mājas, nenopucējis apavus, bez kaklasaites un bez cepures. Cilvēkiem bija paradums būt skaistiem katru dienu.

Jums patīk ikdienā redzēt cilvēkus, kas ir nevērīgi ģērbusies?

Nē, nepatīk. Man patīk vērot skaisto sev apkārt, bet tam, ko redzu, visbiežāk nav nekāda sakara ar skaistumu. Tomēr ļoti saprotu, ka tā ir mana personiskā problēma. Ja man nepatīk, es taču varu paiet garām vai skatīties uz otru pusi, vai ne? Mēs dzīvojam laikā, kad cilvēkam

Reizēm skatos uz izmēros ļoti kuplu dāmu, kura uzvilksini mini svārkus vai īsu topu, kas demonstrē daudzstāvu vēdera krokas, un tad man jādomā – nu kāpēc tu tik ļoti sevi nemīli? Tev ir tik brīnišķīga āda, skaisti pleci un neaptverami burvīgas krūtis, bet akcents nav uz to. Kam tev tas nožēlojamais tops un mini?

Diemžēl šeit ir runa par pārprastu *bodypositive* domāšanas izpratni. Te drīzāk jādomā par hiperpildinvērtības kompleksu un sava ķermeņa nepieņemšanu, es pat teiktu – neizprašanu, kas iet vienā solī ar izmisīgu mēģinājumu pārliecināt sevi un pasauli – man ar *to* viss ir kārtībā. Es esmu miesās pilnīga un ar to lepojos.

Bet vai ar to var lepoties?

Ir ērti pateikt – man ir kaut kādas savas nepilnības, un es ar to lepojos. Bet ir dažādi veidi, kā sevi pasniegt. Var ar cieņu pret sevi, bet var demonstratīvi. Un tad tas drīzāk ir sāpju kliedziens. Vērts zināt, ka līdz ar devīzi *pieņem sevi un nepārdzīvo* tieši arī radies jaunais princips – *bez skaistuma*.

Nepilnības mēdz būt dažādas. Dažas slēpjas kompleksos, kurus cilvēks baidās vai negrib risināt, pieprasot – mīli mani tādu, kāds esmu! Citas apliecina to, ka veiksmīgi ir uzveiktas grūtības. Princese Eiženija precējās kleitā ar dekoltētu muguru, demonstrējot rētu pēc nopietnas mugurkaula operācijas. Viņa uzvarēja slimību, un viņas rēta kaut kādā ziņā bija šis uzvaras simbols. Agrākos laikos tāda rēta tiktu slēpta no citu acīm.

Mēs patlaban piedzīvojam sarežģītu zigzagu pēc ilgstoša skaistuma etalonu diktāta. Viss iepriekš zināmais brūk, lai izveidotos jauni standarti. Laiks parādīs, kas ir tās paliekošās vērtības.

Ko labu var atnest sabrukums?

Pašreizējā perioda pozitīvākais moments ir tajā, ka stilīga tēla kritērijs ir nevis skaistums, bet gan individualitāte. Protams, katram pašam jāspēj to apspēlēt un uzsvērt. Diemžēl daudziem uzsvērt savu unikalitāti nozīmē uzvilkt *oversize* drēbes vai akcentēt kādu savas figūras defektu, pat nemēģinot pārvērst to par efektu.

Kā jūs to domājat – defektu pārvērst par efektu?

Nesen gāju pa Vērmanes parku, man pa priekšu pa aleju – sievietē, apmēram trīsdesmit gadus veca, melnā mežģiņu kleitā līdz ceļiem, ar stilīgu matu griezumumu. Un vienas kājas vietā – spīdīga titāna protēze. Viņa bija ģērbusies stilīgos zābakos, gāja vienmērīgi. Ja viņai būtu bikses, neviens

pat neiedomātos, ka ar viņas kājām kaut kas nav kārtībā. Bet viņai mugurā bija kleita. Un viņa bija tik stilīgi izcila! Viņas īpatnība bija pārvērsta par viņas spēku. Tā saucamais defekts pārvērtās par efektu. Es varēju uz viņu skatīties un skatīties...

Un es atcerējos, ka, vēl būdams pusaudzis, ievēroju teātri dāmu samta kleitā, zamšādas korpēs uz neliela ▶

Pašreizējā perioda pozitīvākais moments ir tajā, ka stilīga tēla kritērijs ir nevis skaistums, bet gan individualitāte. Protams, katram pašam jāspēj to apspēlēt un uzsvērt.

Mēs patlaban piedzīvojam sarežģītu zigzagu pēc ilgstoša skaistuma etalonu diktāta. Viss iepriekš zināmais brūk, lai izveidotos jauni standarti. Laiks parādīs, kas ir tās paliekošās vērtības.

papēža, viņa viegli piekliboja ar vienu kāju. Un uz šīs kājas potītes viņai bija zelta aproce. Šī mirdzošā linija izraisīja pret viņu cieņu un interesi, tas bija noslēpumaini, skaisti un palika atmiņā uz visiem laikiem.

Bet atgriezīsimies pie manas tikšanās parkā. Ja tā jaunā sieviete valkātu parastos svārkus līdz ceļgaliem, visdrīzāk viņa izraisītu žēlumu. Mēs apmulsuši novērstu skatienu un domātu par to, ka piemērotāka izvēle būtu gari svārci vai bikses, kas apslēptu protēzi. Bet tēla stilīgs noformējums pārvērs defektu par tiešām efektīgu elementu. Ja to nemāki, tad labāk defektu paslēpt.

Bet, protams, arī es reizēm izjūtu nostalgiju pēc tiem laikiem, kad cilvēki apkārtējiem nerādīja savas

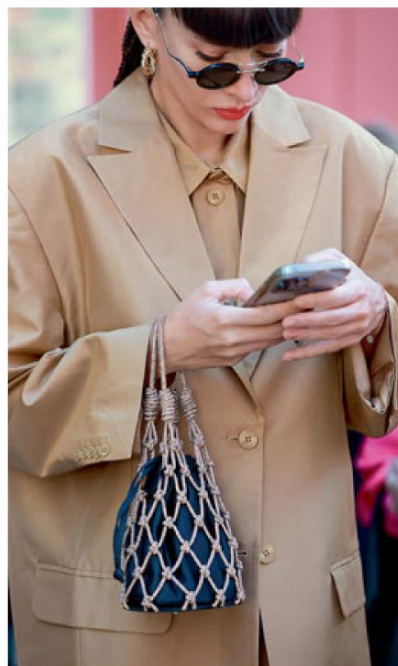
neveiklības un rētas, ja vien *nestrādāja* uz ielas un tas nebija ienākumu gūšanas veids. Par laikiem, kad korekts apģērbs bija etiķetes norma. Un, ja sievietei no rīta pludmalē bija apdeguši pleci, tad vakarā pirms kluba vai kafetējas apmeklējuma viņa uzmeta pāri atsegtai kleitai vieglu šalli, lai nerādītu visus savus apdegumus un kailo ādu, lai nerādītu žēlumu un nevienu nesārūgtinātu. Tagad tā nenotiek. Visas čūlas un problēmas tiek izrādītas – gan ārējas, gan iekšējas, arī psiholoģiskas. Tas ir modē – pieprasīt līdzjutību.

Tā ir arvien izteiktāka sociālā tendence – esi, kāds esi, neko neslēp. Ko jūs par to domājat?

Man nešķiet interesanti stāstīt cilvēkiem, piemēram, to, ar ko un kā esmu slimojis. Savas dzīves grūtības pat no mātes esmu turējis noslēpumā. Bet cilvēki ir dažādi. Es nevaru un negribu uzspiest savu dzīves redzējumu citiem. Iespējams, atzīties savā nepilnībā un savās problēmās – tā ir pozitīva tendence. Tevi atbalsta, tu jūti, ka neesi viens ar savu nelaimi.

Bet daudzi no skaistuma atsakās slinkuma dēļ. Tik žēl...

Jā, neapšaubāmi, skaistuma kopšana un estētika prasa no cilvēka pūles. Un viņa darba rezultāts var neatbilst mūsu personīgajam priekšstatam par

skaistumu. Cilvēks ir pūlējies, bet mēs sakām – nav manā gaumē. Tomēr būs jūtams, ka cilvēks centies, panācis savu, un tas izpelnīsies cieņu.

Kad mēs kaut ko izdarām, ir prieks. Prieks vienmēr balstās sasniegumos. Ja tu necenties dzīvēt kaut ko sasniegt, tad vismaz ir vērts izrotāt sevi un savu dzīvi, lai būtu vairāk prieka.

Kā domājat, pasaule kādreiz atteiksies no pašlaik valdošās antiestētiskas un troni atkal atgriezīsies skaistums?

Runājot par pasauli – es tā ceru. Ļoti daudz nodarbojos ar etiķetes jautājumiem, to studēju un mācīju. Reiz dāmai, augsta līmeņa etiķetes ekspertei, uzdevu jautājumu: “Es apmetos viesnīcā, pasūtīju vakariņas numurā. Vai varu palikt rītasvārkos un tā atvērt durvis apkalpotājai, kura man atnesīs pasūtījumu? Vai uzvilkt bikses un džemperu?” Viņa atbildēja: “Ētikas norma ļauj vīrietim pieņemt viesnīcas numurā istabeni jebkurā mājas apģērbā, kaut vai apakšbiksēs, jo viņš atrodas savā personiskajā telpā. Bet īsts džentlmenis, kāds jūs, Konstantīn, ceru, esat, nekad sev to nenodarīs.” Atslēgvārds ir – sev!

Respektīvi, mēs katrs atbildam pats par sevi un savām izvēlēm. ●